

III. PEDAGOG

3.1. TREŚĆ MATERIAŁU

Fundamentem rozwoju człowieka jest jego rozwój duchowy. Można go rozumieć jako doskonalenie się duszy, osobowości oraz jako rozwój moralny. Duchowość jest zdolnością do poznania samego siebie, czyli do znalezienia odpowiedzi na egzystencjalne pytania o sens życia i odnalezienia wartości, które pomogą osiągnąć cel swojej drogi. Duchowość rozwija się w wyniku działania podjętego przez człowieka.

Każda osoba ma prawo i obowiązek poszukiwania prawd religijnych. To poszukiwanie powinno odbywać się na drodze świadomego poznawania samego siebie, rozeznawania powołania. Strefa duchowa człowieka ma związek z najważniejszymi problemami człowieka. Należy to podkreślać przy spotkaniu z osobami młodymi.

3.2. LITERATURA WYBRANA Z KOMENTARZEM

3.2.1. H. Sienkiewicz, *Quo Vadis*, wyd. Greg, Kraków 2004, s. 213-214.

Wstęp

Wybuchowość, niecierpliwość, skłonność do rozpusty, władczość, bezwzględność – te wszystkie cechy charakteryzowały Winicjusza przed przemianą, jaka w nim zaszła podczas poszukiwania ukochanej Ligii. Marek przebywając wśród chrześcijan poznał inne wartości, zasady życia i zmienił swój światopogląd. Rozwijał się duchowo na drodze poznawania samego siebie, swoich ułomności i przemijających wartości.

Cytat

– „Dziękuję ci, ale posłuchajcie mnie jeszcze: nie uczyniłem tego, choć żyję w męce i tęsknocie. Przedtem, nim byłem z wami, byłbym niechybnie wziął ją i zatrzymał przemocą, ale wasza cnota i wasza nauka, chociaż jej nie wyznawam, zmieniła coś i w mojej duszy tak, że nie ważę się już na przemoc. Sam nie wiem, dlaczego się tak stało, ale tak jest! Za czym przychodzę do was, bo wy Ligii zastępujecie ojca i matkę, i mówię wam: dajcie mi ją za żonę, a ja przysięgnę wam, że nie tylko jej nie wzbronię wyznawać Chrystusa, ale i sam pocznę się uczyć Jego nauki.

Mówił z podniesioną głową, głosem stanowczym, ale był jednak wzruszony i nogi drżały mu pod pasiastym płaszczem, gdy zaś po słowach jego nastąpiło milczenie, począł mówić dalej, jakby chcąc uprzedzić niepomyślną odpowiedź:

– Wiem, jakie są przeszkody, ale miłuję ją jak oczy własne i chociaż nie jestem jeszcze chrześcijaninem, nie jestem nieprzyjacielem ni waszym, ni Chrystusa. Chcę przed wami być w prawdzie, abyście mogli mi ufać. Idzie w tej chwili o życie moje, a jednak mówię wam prawdę. Inny rzekłby wam może: „Ochrzycie mnie!” - ja mówię: „Oświećcie mnie!” Wierzę, że Chrystus zmartwychwstał, bo to prawią ludzie prawdą żyjący, którzy Go widzieli po śmierci. Wierzę, bom sam widział, że wasza nauka płodzi cnotę, sprawiedliwość i miłosierdzie, nie zaś zbrodnie, o które was posądzają. Niewielem jej dotąd poznał. Tyle, co od was, z waszych uczynków, tyle, co od Ligii, tyle, co z rozmów z wami. A przecie, powtarzam wam, że i we mnie coś się już przez nią zmieniło. Trzymałem dawniej żelazną ręką sługi moje, teraz - nie mogę. Nie znałem litości, teraz znam. Kochałem się w rozkoszy, teraz uciekłem ze stawu Agryppy, bo mi tchu od obrzydzenia nie stało. Dawniej wierzyłem w przemoc, dziś się jej wyrzekłem. Wiedźcie, że sam siebie nie poznaję, ale zbrzydły mi uczyty, zbrzydło wino, śpiewanie, cytry i wieńce, zbrzydł dwór cezara i nagie ciała, i wszystkie zbrodnie. A gdy myślę, że Ligia jest jako śnieg w górach, to miłuję ją tym bardziej; a gdy pomyślę, że jest taka przez waszą naukę, to miłuję i tę naukę i chcę jej! Ale że jej nie rozumiem, że nie wiem, czy w niej żyć potrafię i czy zniesie ją natura moja, przeto żyję w niepewności i męce, jakobym żył w ciemnicy”.

Podsumowanie

Winicjusz stara się zrozumieć fenomen wiary chrześcijańskiej, jej prawdziwe podstawy, cele, wartości. Początkowo przychodzi mu to z trudnością. Nauka ta jest bowiem tak różna od wyznawanych w Rzymie wartości, od środowiska, w którym się obracał, gdzie najważniejsze było własne dobro i potrzeby.

Podczas pobytu u chrześcijan rozpoczyna się jego przemiana duchowa. We wskazanym fragmencie zaznacza, że nie jest jeszcze chrześcijaninem, ale pragnie się doskonalić i stawać lepszym człowiekiem. Toczy się w nim jednak walka czy jego natura zdoła przyjąć i podporządkować się nowym zasadom.